

'S-GRAVENHAGE, 6 October 1951

Ref. No. 12084

AAN: MIN VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Fotocopie nr: 45966

FC

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: DJAKARTA

Datum van afzending: 6-10-1951

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 6-10-1951

GEHEIM.

Ter besparing van kosten van overseinen zend ik exemplaren van de volle tekst van hedenavond door de President gehouden rede, die door Aneta verkort is weergegeven, rechtstreeks aan Blom en Goetzen persoonlijk. De rede beoogt vooral het leger te wijzen op zijn plichten in wat de President noemt tegenwoordige crisis op politiek, intellectueel en moreel terrein. De conclusie is dat het leger initiatief moet nemen voor herstel van, en waker worden over nationale veiligheid en verder dat het leger moet zorgen dat de nationale vlag blijft waaien als symbool, niet van wat slecht is, maar van vrijheid, welvaart en vrede.

Dat hier en daar geen referentie zou gemaakt naar jongste verleder was van de President niet te verwachten en evenmin dat Sukarno hierbij met gratie te werk zou gaan. De "regen van Nederlandse bommen en kogels" werd nog eens opgehaald; ook de bedoeling van de Nederlanders om na Linggadiati hun macht te blijven houden zij het onder nieuw te vormen naam; eveneens de wens van Nederland om na Kahurang zijn eigen legers vrij spel te laten en geleidelijk te delen van de Indonesische legers te incorporeren. Maar in de inhoud en toon steekt deze rede uitgesproken gunstig af tegen wat wij op 17 Augustus en 5 October van de President gewoon zijn. Bepaald voor ons kwetsend vind ik bedoelde passages niet ook al omdat zij slechts klein onderdeel van deze rede uitmaken.

Over Irian is slechts tweemaal gesproken: "though one part of our country is still not independent (I refer to Irian)" en "our national standard waves over all Indonesia (except Irian)". Dit gaat niet verder dan these door Supomo bij herhaling tegenover ons gesteld tijdens de jongste besprekingen in Den Haag. Het zou mij niet verwonderen als de rede op het laatste ogenblik op aandrang van Subardjo gewijzigd of belangrijk verzwakt werd. Tekenend in dit verband is de mij zojuist van Indonesische zijde verstrekte geheime inlichting dat de Kabinetsraad van gisteren door Sukarno en Hatta is bijgewoond en dat indie zitting enkele Ministers de President prachtig de les zouden hebben gelezen over diens jongste voor Nederland onaangename rede in Bandung.

De eerste reactie bij bevriende collega's over de rede uitgesproken, zijn gunstig. Zij verklaarden zich tegenover mij verheugd dat voor het eerst verwijten tegen Nederland tot een minimum waren teruggebracht - "minder kon het niet" - maar dat daarentegen het accent

- 2 -

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal worden geantwoord.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon worden gesproken.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig te worden opgeborgen.
4. Klappapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen te worden verbrand

(varianippen is niet voldoende).

Kenmerk: Lampiro 220
Afschriften van paraphrassen van codetelegrammen mogen uitsluitend door afd. Verbindingen worden vervaardigd.

©BuZa, archief BZ, ingekomen codetel. Djakarta 1951

http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-indonesischeBetrekkingen1950-1963/Document/17819

CODETELEGRAMGEHEIM.

geheel lag op het gevaar dat Indonesie van binnen bedreigd wordt waarbij bereep werd gedaan op het leger om het land voor catastrofe te behoeden.

Niet opgevallen gebleven is dat de President zich ondubbelzinnig en bijna dreigend tot de leden van het Kabinet wendde toen hij opmerkte dat velen zich begonnen af te vragen "if this is how our politicians act and behave, let us have a dictator". Ligt hierin overigens niet bovendien de bedekte bedreiging dat bij voortduren van de tegenwoordige toestand de President zou overgaan tot dictatuur ?

LAMPING 220.

CN.

-
- Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—
1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
  2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
  3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
  4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
  5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.